

32. körlevél

a Biodinamikus Közhasznú Egyesület tagjainak és barátainak
Kedves barátaink!

Rendhagyó módon kezdem 32-ik körlevelünket. Mindenkitől elnézést kérek, hogy Klári néni karácsonyra szánt írását nem tudtam eljuttatni Hozzátok. Mostanra helyreállt a technikai háttér, s bár az évkörben az adventen-karácsonyon már túl vagyunk, mégis úgy érzem, ezek a gondolatok az év minden pillanatában aktuálisak – így a tanfolyami beszámolót megelőzi az elmaradt adventi levél.

„A karácsonyi idők két képe van előttünk: a pásztorok, akik nyájuk mellett pihenve kapnak álmukban hírt a Gyermek születéséről, és a mágusok, vagy királyok, nagy tudományú eget vizsgáló emberek, akiknek csillag, Nap és Hold állása mutatja, hogy itt a rég várt fordulat kezdete az emberi történelemben. Mindkét embercsoport a Gyermek felkeresésére indult.

A rideg pásztorok és a szántóvetők kultúrája sokáig különálló világ volt. A Kr. u. évezredben folyt csak össze egységes „mezőgazdasági üzemmé” ez a két világ. Istállóba került az állat, a szénát megkapta télen, és a trágyát a növények kapták meg a következő évben. Főképpen a keresztény szerzetesek munkájának volt ez köszönhető.

Az állat-lelkek, érzően eleven barátaink, és a növények, a csak-eleven táplálók két külön fejlődési vonalának egybeárasztása sehol sem történik azon a modern, sőt, különösen jövőbe mutató módon, mint a biodinamikus gazdálkodás során. A nagyhorderejű történelmi folyamatnak miniatűr mása az a munka, mikor állati burokokban érlelt gyógynövényeket adunk a komposztokba, trágyahalmokba. A két folyamat egybeárasztása ez is, tetteivel itt emberi erő ad indítékot a talaj átalakulására; végül mindezt a permetező preparátumok használatával koronázzuk meg. Rudolf Steiner, aki már a múlt század elején látta mind a társadalom, mind a természet veszélyeztetettségét, kutatásainak eredményét, a preparátumokat átadta munkatársainak, nem csak az akkori nagygazdáknak, hanem nekünk, mai gazdálkodóknak is. A preparátumok nincsenek szabadalmaztatva. Ajándékát és tanácsait azonban kevesen fogadtuk el.

Széteső világ, pénzügyi krízis, társadalmi problémák növekedése mutatja, hogy a XX. sz. vad forgatagai nem ébresztették fel eléggé a gyógyító akaratot. Azért mégis: a Hubai-birtok hatalmas preparált trágya-prizmái, a Legénden alakuló tangazdaság kerti komposztjai és még sok kisebb kertészet, gazdaság szerves anyagai ezzel az állati burokokban érlelt gyógynövény készítménnyel vannak oltva, finoman besugározzák a kimerült földeket, egész környezetükre egyfajta áldott hatást gyakorolnak, s az itt termelt takarmány és emberi táplálék is egészséget sugároz szét.

Vannak „mezőgazdasági bűnök”, hogy nagyapámnak, aki a Zichy birtok jószágigazgatója volt, régi könyve címét idézzem. Vannak olyan bűnök is, melyeknek hatása először alig látszik. Ilyenek a „jóra való restség” fogalomkörébe tartozó bűnök.

Mert hogyan lehetséges, hogy az emberek nem élnek a gyógyítás lehetőségével? A régi biokultúrabeli klubtagok sem kérnek tőlem már preparátumot! Pedig nem csak én készítem azokat, mint a kezdetek előtt, nagy titokban, - ma az országban öt helyen készítik a baráti körökben, egymás számára, és jut annak, aki használni akarja. Talán még több helyen, hiszen már bárki elolvashatja, hogyan kell azokat készíteni. Irodalom már van.

Valóban, tény, hogy a biodinamikus módszer alkalmazása több fáradozással jár. Még gépesített nagyüzemben is gond pl. a permetező preparátumok kikeverése. Egy órás keverés szükséges a kiszórás előtt. A víz fel kell vegye a finom hatásokat, s az lassan megy, „ahogy a csillag halad az égen”. Még a kiskertben is nehéz időt szakítani az ilyen munkára, én tudom. Igaz, egy Demeter védjeggyel piacra vitt, itthon feldolgozott termék ezt a munkát ki is fizeti...

Kedves barátaim! Én nem akarok ünneprontó lenni, de úgy látszik, az vagyok.

Egyet tudok: még nem halhatok meg nyugodtan. Újra erősítésre vár az egész biokultúra mozgalom, különösen annak biodinamikus ága. A DEMETER védjegy, a biodinamikus módszer erőit hordozó élelmiszer védjegy még mindig nem vált közzismertté hazánkban.

Ezzel az intéssel kívánok Nektek szép, életet mérlegelő, ünnepi időket

Mezei Klári néni”

A Téli intenzív biodinamikus tanfolyam 2009. jan. 9 -13-ig zajlott Gödöllőn a Szent István egyetemen.

A tanfolyam idén is, mint minden évben, ingyenes volt.

A teljesség igénye nélkül a 2009-es tanfolyam néhány előadásáról adunk közre beszámolót.

Dr. Márai Géza nyugalmazott egyetemi tanár ismertette a mezőgazdaság jelenlegi helyzetét, annak kihatását a lakosság egészségi állapotára, a bio-és biodinamikus termesztés helyét és szerepét a mezőgazdálkodásban.

Hubai Imre a karcagi biodinamikus nagygazdaságban megélt tapasztalatairól beszélt.

295 ha-al indultak, ehhez tartozott még a szövetkezet is. 4200 ha-ra nőtt a terület, amikor a gazdaságot Demeter ellenőrzés alá vonták (101 ha a legnagyobb egybefüggő területük). Ehhez a nagy területhez több kicsi egység

tartozik, hasonlóan, mint a XX. század-forduló után megalakult hangyaszövetkezetek esetében. Ez a hangyaszövetkezeti forma első volt a világon.

A biodinamikus gazdálkodás indulásaként az 500-as preparátum használatát a trágyakövész alkalmazásával együtt évente-, 5 évente szerves trágyázást-, valamint 5 évente – lehetőleg foszforgyűjtő- zöldtrágya növény vetésciklusba illesztését tartják a legfontosabbnak. Kitűnő zöldtrágya növény a facélia (mézontófü) és a mustár.

A kamilla teát és a tölgyfa preparátumot dinamizálva növényerősítőként is felhasználják.

A dinamizálást egy erre a célra kifejlesztett pótkocsira szerelt mobil keverőszerkezettel végzik gépi erővel. A víz, amit a dinamizáláshoz felhasználnak termál víz.

Imre bemutatta a gazdaság Karcag község határos térképén belüli elhelyezkedését. A családtagok egymás között megosztott területeit különböző színnel jelezték. Az egész gazdaság viszonylag széttagolt, mégis egyben tartható. Erre a kérdésre reagált Mezei Mihály biodinamikus szaktanácsadó, aki elmondta, hogy a széttagoltság ellenére az organizáltság lehetséges, ugyanis a Demeter egységet a tudatban kell hordozni. Ez adja a szocializáltság lehetőségét. Imre szerint az egész gazdaságot két naponta át kell tekinteni.

A gyomtalanítás kérdéskörében a megoldást ott látja, hogy a gyomokat konkuráltatni kell. Minden gyomnak megvan a maga szerepe.

A gazdaság minőségét az jelzi, ha az állat az idegenre bizalommal tekint.

A bio tudás igazán apáról fiúra terjed. A biogazdálkodásra való alkalmasság fokozatosan vehető fel, mindenre nincs irodalom.

Bio gazdaságban a tyúkfélék természetes szaporodása érdekében a keresztezésekkel vissza kell menni a Parlagi fajtaig, hogy a kotlásra való hajlamot vissza tudjuk hozni.

Az állattartással kapcsolatosan az a véleménye, hogy erős szilárd szervezetű állatfajtákat lehet jó eredménnyel a biodinamikus gazdaságban tartani. Erre alkalmasak a régi magyar fajták.

Kecske esetében is a parlagi kecske a legalkalmasabb. Tervbe vették a bivalytartást is.

A vetésciklusokkal kapcsolatosan elhangzott, hogy a tönköly búza után lucernát vetnek.

Pockok ellen jól bevált módszer, hogy a földeken ülfókat helyeznek el a ragadozó madarak részére. Ezt nagyon meghálálják, és a pocokállomány is felveszi az egyensúlyt a természettel, azaz nem tud túlszaporodni.

A gazdaságukban 74 féle növényt termesztnek.

Nyitottak a turizmus felé is, létrehozták a Bio Szállót, ahol konferenciák tartására alkalmas termekkel is rendelkeznek.

Imre elmondta, hogy a gazdaságukban rendszeresen vannak rendezvények, soron következik a kunok világtalálkozója, vadásznap, és augusztusban várható a bio találkozó.

Karcag és környéke kunok lakta terület. A kunok a királyok uralkodása alatt kivívták függetlenségüket, melynek ára 1000 katona felszereléssel együtt való kiállítása volt. Függetlenségüket mindvégig meg tudták tartani, és ez az emberi lelki tartás ma is jellemző rájuk. Nem véletlen, hogy az organizált biodinamikus gazdaság természet- és önmagát ismerő, szabadságot szerető és tisztelő emberi karaktert igényel. Ezt a minőséget hordozzák a kunok mai utódai.

Mezei Klári néni természet megfigyelést tartott az egyetem előtti parkban. Ezt követően a fénygyökérről (*Dioscorea batatas*) mondott néhány gondolatot. Rudolf Steiner a jövő táplálkozásában a fénygyökér szerepének fontosságára hívta fel a figyelmet. Ez a növény elsősorban az egyenlítő környékén terjedt el, több faja él. Gyökere lefelé vastagodik, 70-120 cm-re megnő. **Katona Papp János** elmondta, hogy a németországi Überlingen melletti gazdaság Andreas Hof területén több éve foglalkoznak fénygyökér termesztésével.

Mezei Mihály az egyesület elnöke az utóbbi időszakban tett utazásairól beszélt. Kiemelte, hogy milyen különbség van egy biodinamikus témájú értekezés, és egy multi cég szakmai értekezlete között. A tanfolyami hallgatók között nagy számban voltak először jelen levők. Egyértelmű volt a korábbi időszakhoz képest a fokozott érdeklődés.

Elmondta, hogy a biodinamikus területek csillagként világítanak. Tapasztalata szerint a nagyüzemek egy idő után kiesnek a biodinamikus természetből.

A szociális élet alapját képező társadalmi hármasság abban a biodinamikus üzemből lehet erős, ahol az ott dolgozók munkája a megélhetésüket is jelenti. A biodinamikus gazdaság lehet a bölcsője a szellemi-jogi-gazdasági egyensúly megteremtésének.

Egyesületen belül fontosnak tartotta olyan szellemi tér növelését, ahol több helyszínen többek összejövetelével szellemi elhivatottságuknak adna lehetőséget.

Az újonnan jelentkezőkkel is foglalkozni kellene, Pécssett is jó lenne összejöveteleket tartani.

Dr. Gyovai Viola véleménye szerint a szellemi közösség vonzó erő, aminek „csak” következménye az anyagiak odaáramlása.

Budaházi Antalné Katika elmesélte, hogy a biodinamikus gazdálkodáson keresztül hogyan jutott el az antropozófiához. Ma már el sem tudja képzelni az életét az antropozófia nélkül.

Szalai professzor úr a bio méhészetéről tartott előadást. Professzor úr nagyon nagy tapasztalattal rendelkezik a méhészetet illetően. A méhek szerepe a mezőgazdálkodásban, óriási jelentőségű.

A méhek jelen viszonyaink között pusztulófélben vannak. Felmerül a kérdés, annyira gyenge náció lenne? Természetesen erről szó sincs. A méhek a családban úgy viselkednek mintha egy egyed lenne. A családok igyekeznek megtartani higiéniájukat. A beteg, pusztult egyedeket kidobják, ha már nincs más megoldás elhagyják a kaptárt. A föld különböző részein a helyi körülményekhez alkalmazkodtak. Az ott előforduló méh betegségekkel szemben az ellenálló képességük kialakult. Az ember össze-vissza keresztezte a különböző alfajokat, és a föld különböző részeire vitte. Szerencsétlen méheknek a különböző tájakon előforduló különböző méhbetegségeket egyszerre kellett hordozniuk. Természetesen ez az állapot a méhek halmozott betegségéhez és pusztulásukhoz vezetett.

A méhek hidegvérű állatok, mégis a téli hidegben képesek hőt termelni.

A bio méhészet a kaptárak között 1 m távolságot ír elő. A rajzás okai között szerepel az is, hogy megszabaduljanak a betegségeiktől.

A jelenlegi nagyüzemek a rovar kártevők ellen kemény mérgekkel védekeznek. A jelenlegi szabályok ellenére mégis tömegesen fordul elő, hogy méhészetek kipusztulnak. A vegyszeres gyomirtók alkalmazása miatt a nektár hozam jelentősen csökkent. A egyes gyomvirágok nektárai adják a vitáló gemin lehetőségét, mely a méhek immunvédelmét biztosítja. A gmo-s repce termesztésnél van olyan faj, amelynek a virágpóra nem emészthető. Manapság gyakrabban cserélik az anyákat, mint ahogyan szükséges. A méhekhez való morális hozzáállás nem más, mint hogy szerszámnak tekintik őket.

Programok:

1909-ben Rudolf Steiner Budapesten tartott előadásainak megünneplésére *centenárium kongresszust* szervez a Magyar Antropozófiai Társaság. Ezen előkészületek keretében **2009. február 22., 2009. március 14., áprilisban megbeszélés szerinti időpontban** kertészeti programot vezet Mezei Ottóné **kertészeti elmélet és gyakorlat a ház körüli kertben** címen. (Helyszín: 1026 Budapest, Orsó u. 55.)

2009. március 21. *Nyílt nap Legénden* a Forrás majorban.

Mindenkinek kívánunk szép tavaszi időket, sikeres előkészületeket a tavaszi munkálatokhoz.

Mezei Klári néni
Bognár Éva